

บทคัดย่อ

171275

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์สัตว์ใหม่

ชื่อผู้เขียน : นางสาวชริรา โรจน์ทั้งคำ

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร เถลิงสันต์ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร. เจษฎ์ โทณะวณิก

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีชีวภาพทั่วโลก ที่มีการนำเทคนิคพันธุวิศวกรรม หรือการตัดต่อยีนในสิ่งมีชีวิตมาใช้ในการปรับปรุงพันธุ์พืช สัตว์ และจุลินทรีย์ ทำให้ได้สิ่งมีชีวิตชนิดใหม่เรียกว่า “สิ่งมีชีวิตดัดแต่งพันธุกรรม หรือ GMOs/LMOs” เพื่อประโยชน์ในด้านการเกษตร สิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมและยา

ประเทศไทยได้มี การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพันธุวิศวกรรมมาระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งเน้นงานวิจัยด้านการตัดต่อยีนในพืชเป็นหลัก การวิจัยและพัฒนาทั้งหมดนี้อยู่ในขั้นตอนของการทดลองทั้งระดับห้องปฏิบัติการและภาคสนาม แต่สำหรับการตัดต่อยีนในสัตว์ เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ยังไม่ปรากฏว่ามีการทดลองหรือทำการวิจัยในประเด็นนี้แต่ประการใด หากจะมีแต่เพียงการทดลองสัตว์ หรือปรับปรุงสัตว์เพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรือ ตัดต่อยีนในสัตว์เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ในต่างประเทศ

เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ หรือ ที่สูญพันธุ์ไปแล้วให้กลับมาสู่ธรรมชาติ สร้างสมดุลของทรัพยากรชีวภาพให้มีความหลากหลายเช่นในอดีตที่ผ่านมา จึงนำเทคโนโลยีชีวภาพมาช่วยในการพัฒนาปรับปรุงสัตว์ดังกล่าวเพื่อให้ได้คุณสมบัติตามที่ต้องการ แต่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายเฉพาะสำหรับการคุ้มครองพันธุ์สัตว์อันเกิดจากการดัดแต่งพันธุกรรม หรือ พันธุ์สัตว์ใหม่ จากกรณีดังกล่าวนี้ ผู้เขียนจึงทำการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายสิทธิบัตรและกฎหมายต่าง ๆ ที่

171275

เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์สัตว์ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย ศึกษาข้อตกลงระหว่างประเทศ อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ตัดแต่งพันธุกรรม รวมทั้งศึกษามาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์ในสิ่งมีชีวิต ทั้งนี้เพื่อนำมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขและ/หรือร่างกฎหมายเฉพาะสำหรับการคุ้มครองพันธุ์สัตว์ใหม่ของประเทศไทยได้

ABSTRACT

171275

Thesis Title : Legal Measures on the Protection of New Varieties
of Animals

Student's Name : Miss Vachira Rojthangkum

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2004

Advisory Committee:

1. Asst. Prof. Soontorn Chalermsook Chairperson
2. Dr. Jade Donovanik

Biological technology around the world has been dramatically changed. For the purpose of developing agriculture, environment, food and medical industries, genetic engineering has been applied to develop new species of plants, animals and microorganisms which were called "Genetically Modified Organisms (GMOs) or Living Modified Organisms (LMOs)".

Thailand has developed research and development in the field of biological technology for many years, focusing on the research on genetic engineering for plants which are still in the experimental stage. However, in case of animal, the research and development in the field of genetic engineering have been introduced merely for the medical and agricultural purpose. There has not been such research for developing new species of animal relating to endangered species and extinct species. Therefore, this thesis has studied genetic engineering of endangered and extinct animal for the purpose of conserving them in order to restore the balance of natural resource.

171275

In the present, there have not been any legal measures for protecting new species of animal in Thailand. Consequently, this thesis has studied and analyzed Thai laws and other guidelines for biological safety which are not legally binded. The thesis also examined international treaties, conventions relating to genetic engineered animals as well as relating laws of foreign countries. Thus, based on the analysis of these laws and regulations, the thesis will make several specific proposals for Thailand to amend the existing laws and/or enact new laws in the future.